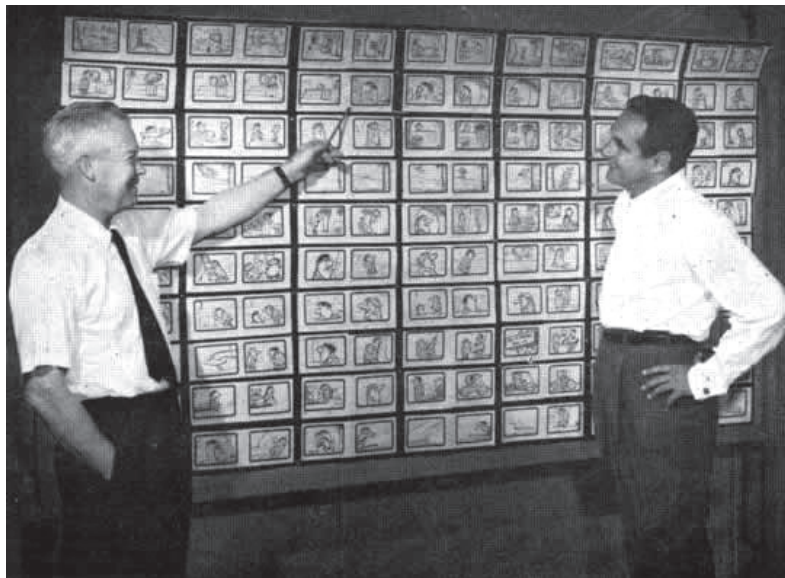

Picant pedra

Fins l'arribada dels ordinadors, aquest era el moment de la veritat. Quan, per començar, el dibuixant principal feia l'esbós del que havia de ser una escena a base d'uns quants dibuixos successius i els sotmetia a l'aprovació del director. Quan, si aquesta es donava, els dibuixants ajudants calculaven els dibuixos que calia fer en funció de la durada i es posaven a la feina. Perfilant les línies i incorporant els complements fins deixar cada dibuix acabat però sense color. Perquè calia veure si el passi ordenat donava la sensació d'acció que se n'esperava. I si s'ajustava als diàlegs que en aquell moment hi havia. Quan aquestes condicions es complien, era el moment dels il·luminadors. Els encarregats de posar color a totes i cadascuna de les parcel·les que havia definit el dibuixant. I d'ombrejar-les adequadament. Un cop tot això enllestit, la presa quedava aprovada, filmada i en espera dels centenars restants per poder escometre el muntatge definitiu i l'enregistrament de la banda sonora definitiva amb la incorporació de la música i els

Hannah i Barbera comentant uns esbossos d'Els Picapedra.

alteressin. Els dibuixos definitius se sotmetien a un nou fotogratiat que els passava a una làmina de nitrat de cel·lulosa que els il·luminadors pintaven per l'altra cara per evitar accidents i poder, si era el cas, eliminar el color.

Malgrat tot, el que és absolutament evident és que, mentre els estudis d'animació no van passar dels curts, aquesta era una feina complexa però realitzable per un equip relativament reduït. L'arribada dels llargmetratges

Els gats vells

Vist tot això, és lògic que els estudis hagin buscat i desenvolupat tècniques per estalviar feina o facilitar-la. La primera i més important fou la substitució del paper per la pel·lícula de nitrat de cel·lulosa. Una millora que permet una cosa tan elemental com calcar. Garantint així que aquelles parts de la imatge que no canvien siguin idèntiques. Però calia, a més, que estiguessin en el mateix lloc del dibuix. D'aquí

tesos com a làmines transparents que, superposades i fotografiaades, donaven la imatge final. Si una noia es mou per una habitació, no cal dibuixar els mobles cada cop. Es fa una làmina amb tot allò que no es mou i l'únic que cal dibuixar és el que es mou. Moltes sèries de televisió de dibuixos ens permeten comprovar aquesta tècnica. Els personatges només mouen els llavis i, en el pitjor dels casos, entre dues posicions. Tant se val si diuen ase com bèstia.

El darrer dels invents tecnològics abans de l'arribada dels ordinadors fou el rotoscopi. Una superfície de vidre amb un projector a sota que dibuixa damunt d'aquesta la imatge que vulguem. Generalment una fotografia. L'invent que va permetre a Walt Disney "humanitzar" els seus personatges a base de fotografiar les accions que es volien dibuixar per passar-les després, fàcilment, a la làmina de nitrat de cel·lulosa. Ja no es calca el dibuix, es calquen els perfils de la fotografia.

Al costat d'això, hi ha també una colla de "trucs" relativament fàcils d'entendre. El primer és el del que podríem anomenar